

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit
Her/

Svar på § 37-spørgsmål nr. 2022-12 vedrørende forbud mod indsamling af havterneæg

Dato: 26-01-2022
Sagsnummer: 2022 - 1411
Akt nr.: 19064672

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende indsamling af havterneæg. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 269
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 55
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvornår indførte man forbud mod indsamling af havterneæg?

Besvarelse. Forbud mod indsamling af havterneæg blev indført med vedtagelsen af *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 38 af 6.december 2001 om beskyttelse af fugle*. Forbud mod indsamling af havterneæg har man opretholdt igennem 5 revisioner af fuglebekendtgørelsen.

2. Hvorfor indførte man totalforbud mod indsamling af havterneæg?

Besvarelse. Baggrunden for totalforbuddet mod indsamling af havterneæg er bekymring for udviklingen i havternebestand, hvor (sporadiske) optællinger før 2001 indikerede at bestanden var i tilbagegang. Bekymringen gik på at æg-indsamling påvirkede bestanden negativt på 2 punkter:

- 1) At de æg der blev fjernet ved æg-indsamling fra bestanden resulterer i nedsat ungeproduktivitet, og
- 2) den forstyrrelse i fuglekolonien, som æg-indsamlingen afstedførte, og som resulterer i nedsat sundhed og produktion.

Kitsissunnguit er Grønlands mest diverse fuglelokalitet, hvor særlig mange forskellige fuglearter yngler ved, herunder havterner.

Havternen adskiller sig fra de fleste af de andre grønlandske havfugle, ved for det første at yngle direkte på jorden, og er dermed yderst sårbare over for ræve. For det andet at have en meget fluktuerende yngleforekomst, hvor der kan optræde "overspringsår", hvor arten slet ikke yngler på en given lokalitet. Dette fænomen forekom senest på Kitsissunnguit i 2018.

3. Hvilke initiativer agter man at opstarte for at genoptage indsamling af æg fra havterner?

Besvarelse. Naalakkersuisut har ingen planer om at genoptage indsamling af æg fra havterner. Naalakkersuisut er klar over at indsamling af havterneæg har kulturel baggrund. Naalakkersuisut skal dog henvise til Koalitionsaftalen, at udnyttelse af naturlige

ressourcer skal foregå bæredygtigt. Udnyttelse af havterneæg vil kræve at bestanden af havterne indgik i et monitorings-program, der kunne registrere effekten af ægindsamling. Der er ikke etableret et monitorings-program for havternebestanden på Kitsissunnguit eller andre steder i Grønland. Et initiativ af den karakter vil kræve særskilt bevilling, som ikke eksisterer nu.

Grønlands Naturinstitut anbefaler i en feltrapport fra 2018, at der bør etableres en monitoringsplan for Kitsissunnguit med tællinger hvert 6.-7. år. Endvidere at ræve på øerne aktivt bekæmpes. Erfaringerne viser med al tydelighed at ræve og havterne ikke kan sameksistere.

En arbejdsgruppe fra forskellige instanser er tidligere blevet dannet for bedre at kunne beskytte fuglelivet på øerne, herunder især for at bekæmpe rævene på øerne. Der blev indkøbt og lagt 30 rævefælder på øerne i 2019 og 2020. Projektet blev gennemført i samarbejde med jagtbetjente og lokale fiskere og fangere. Der blev desværre ikke fanget nogen ræve.

4. Hvornår kan man genoptage indsamling af æg fra havterne ved Kitsissunnguit samt de nærliggende øer?

Besvarelse. Naalakkersuisut har ikke planer om at genoptage indsamling af æg fra havterne før viden om bestandens status kendes, og denne viden viser, at det ikke vil være forsvarligt at genåbne ægindsamling. Se bilag om havterne. Det vil også være nødvendigt at kende årsagen til den mærkbare nedgang tidligere undersøgelser har vist. Jf. nr. 3 kræver det at bestanden af havterne indgik i et monitorings-program, der kunne registrere effekten af ægindsamling. Man kunne også snakke om indsamling af fanger- og brugerviden, men det vil også kræve et projekt på landsplan, og ikke bare i nævnte lokaliteter.

Det daværende Departement for Natur og Miljø ansøgte forskellige fonde til at finansiere en opsynsmand på Kitsissunnguit i 3 måneder hen over sommeren 2019. Desværre blev alle ansøgninger afslået, og opsynsmandsordningen blev derfor ikke realiseret. Et af de forstyrrelser man har observeret er forbi sejlene fartøjer som går i land på de fredede øer, samt de forstyrrelser der kan forekomme ved stenbiderfiskeriet i nærliggende farvand. Endelig har man stødt på ulovlig indsamling af havterneæg og æg fra andre fugle, der ligeledes har indvirkning på bestanden.

Med venlig hilsen

Aqqaluaq B. Egede
Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst

Bilag. Information om havterne

Bilag: Havternen i Grønland, kilde Grønlands Naturinstituts hjemmeside om havterne

Yngletid

Havternen yngler typisk i kolonier fra nogle få par til mange hundrede par, visse steder i Grønland med flere tusinde par. Kolonierne er oftest på mindre øer, hvor ternerne kan yngle uforstyrrede af ræve og mennesker. Havternen yngler tidligst første gang som to-årig. Ynglefuglene ankommer til de grønlandske kolonier i løbet af maj/juni. Reden anlægges direkte på en nøgen sandstrand eller i bevoksning som eks. lyng, ofte tæt på vandet. Havternen lægger normalt to æg, sjældnere en eller tre æg, som ruges i ca. tre uger. Ungerne forlader reden allerede efter et par dage, men opholder sig altid i nærheden. Ungerne er flyvefærdige efter yderligere 3-4 uger. I år med dårlig fødetilgang i det øverste lag af havet, pga. klimatiske eller oceanografiske årsager, bliver ungeproduktionen ofte lav. Havterne udviser en meget fluktuerende yngleforekomst mellem de enkelte sæsoner, og "overspringsår" hvor arten slet ikke yngler forekommer regelmæssigt.

Havternens yngleforekomst og antallet af ynglepar i Grønland varierer meget fra år til år, hvilket gør det svært at sikre bestandsestimater. Bestanden i Grønland er vurderet til mindst 65.000 par i de år hvor mange terner yngler, hvor hovedparten (>75%) yngler i Vestgrønland.

De bedste informationer om bestandsudviklingen findes fra Grønlands vigtigste koloni, Kitsissunguit (Grønne Ejland) i Disko Bugt. Årlige optællinger i perioden 2002-2006 viser en nogenlunde stabil ynglebestand på mellem 16.000 og 22.000 par. De efterfølgende år er der ikke udført egentlige tællinger, men besøg på lokaliteten og beretninger fra lokale, viser at bestanden er i kraftig tilbagegang som følge af at ræve er blevet mere almindelige på øerne.

Bestanden i Vestgrønland har været i tilbagegang formentlig siden midten af 1900-tallet. Det er meget vanskeligt at vurdere hvor stor tilbagegangen har været pga. ukendskab til bestandens tidligere størrelse og ynglefuglenes ustadige forekomst ved de enkelte kolonier.

Antallet af ynglepar i landets største havternekoloni Kitsissunguit i Disko Bugt har sandsynligvis været væsentlig større, og blev vurderet af Finn Salomonsen til omkring 100.000 par i slutningen af 1940-erne. I perioden var ynglebestanden nogenlunde konstant på ca. 20.000 par. Og de seneste år væsentligt lavere. Dette er dog ikke nødvendigvis repræsentativt for resten af Vestgrønland.

Fra Uummannaq-området antyder optællinger i 2000 en kraftig tilbagegang i antallet af ynglepar sammenlignet med optællinger fra perioden 1905-1920.

Ynglebestandens udvikling i de ubeboede dele af Grønland er stort set ukendt, bortset fra en enkelt koloni nær forskningsstationen Zackenberg i Nordøstgrønland. Bestanden her har ikke vist tegn på væsentlige ændringer.

Vigtige områder

Havternens hovedudbredelse og de største kolonier findes i Disko Bugt, Uummannaq samt i Upernavik området. Den vigtigste lokalitet for arten er Kitsissunguit i den sydlige del af Disko Bugt, mens Qeqertat (Schades øer) i den nordlige del af Uummannaq-området er landets andenstørste havternekoloni.